

Kirjallinen kysymys KK 281/2020 vp

Arja Juvonen ps

Kirjallinen kysymys suojavarusteiden tasapuoliseen jakamiseen liittyvistä järjestelyistä koronavirusepidemian aikana sekä jakamista koskevien ohjeiden yhdenmukaistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Yksityisiltä hoiva-alan tuottajilta on kuulunut viime aikoina kovasanaista arvostelua suojavarusteiden jakamiseen liittyvistä järjestelyistä. Muun muassa Hyvinvointiala ry (Hali) on vaatinut sosiaali- ja terveysministeriöltä selkeitä ohjeita siihen, miten suojavarusteita jaetaan julkisten ja yksityisten sosiaali- ja terveysalan yksiköiden kesken. Useat yksityiset toimijat tuottavat hoivapalvelunsa kunnille ostopalveluina ja näin asia koskettaa suurta joukkoa aivan tavallisia kuntalaisia.

Halin hoiva ja osaaminen -yksikön johtaja Arja Lahtisen mukaan Huoltovarmuuskeskuksesta jakeluun lähtevät suojavarusteet jäävät usein vain sairaanhoitopiirien alueelle julkisten yksiköiden käyttöön. Tällöin pula suojavarusteista vaikuttaa erityisesti juuri yksityisissä palvelukodeissa. (Satakunnan Kansa 6.4.2020) Yksityiset palveluntuottajat ovat kertoneet, että kun kieltävä vastaus on sairaanhoitopiiristä annettu, vastaus on ollut sen sisältöinen, että varmuusvarastojen materiaalit eivät kuuluisi yksityiselle puolelle. Tällä hetkellä näyttöä onkin siitä, että materiaalit todella jäävät erikoissairaanhoidon ja loput jaetaan vain julkisen sektorin toimijoille.

Myös yksityiset terveys- ja sosiaalipalveluiden tuottajat ovat julkisen järjestäytymisvastuun alla. Sekä riskiryhmiin kuuluvat henkilöt että heitä hoitava henkilökunta on suojattava tarkoituksenmukaisesti, ja suomalaisia on kohdeltava samanarvoisesti, olivatpa he sitten hoidossa tai työssä julkisella tai yksityisellä toimijalla.

Ministeri Pekonen on aiemmin kritisoinut niin hoivaketjujen kuin kuntien ja sairaanhoitopiirienkin varautumista epidemian varalta. Olkoonkin niin, että varautuminen ei olisi ollut riittävää, mutta nyt ei missään tapauksessa ole aika katsoa syytellen taaksepäin ja rankaista tilanteesta täysin viattomia potilaita ja hoitohenkilökuntaa, vaan on tehtävä kaikkensa sen eteen, että ihmishenget saadaan säästettyä tasavertaisesti ja epidemian leviäminen loppumaan. Jos käytössä on asianmukaiset kertakäyttömasketit ja kunnollinen käsihygienia, riski koronan leviämisestä on erittäin pieni.

Suojavarusteiden saanti vapailta markkinoilta on tällä hetkellä hyvin epävarmaa. Toimitusajat ja hinnat ovat moninkertaistuneet, eikä toimitusvarmuus ole paljon lottoarvontaa kummempi. Suojainmarkkinoilla eletään erittäin viljejä aikoja ja kaupat ovat yksityisille toimijoille isoa riskibisnestä. Yksikin kauppa, jossa toimitettu tavara ei vastaa tilattua, voi olla kohtalokas monelle ihmiselle.

Kirjallinen kysymys KK 281/2020 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus huolehtii siitä, että suojavarusteita jaetaan tasapuolisesti niin ostopalveluita tuottaville yksityisille kuin julkisillekin toimijoille ja

aikooko hallitus laatia suojavarusteiden jakamiseen erityisvastuualueille ja sairaanhoitopiireille yksiselitteiset ja yhdenmukaiset raamit ja ohjeet, joita palveluntuottajat ovat peräänkuuluttaneet?

Helsingissä 14.4.2020

Arja Juvonen ps